

Labklājības ministrija

Invaliditātes noteikšanas sistēmas pilnveide bērniem

LPS Veselības un sociālo jautājumu komitejas sēde

08.05.2024.

Elīna Celmiņa, Labklājības ministrijas valsts sekretāra vietniece

Labklājības ministrija

Bērna ar invaliditāti statistiskais portrets un spēkā esošais regulējums

Vecums	Skaits	Izsniegts īpašas kopšanas atzinums
0-6 g.v.	2 342	1 224
7-14 g.v.	4 748	1 882
15-17 g.v. (ieskaitot)	2 192	591
KOPĀ	9 282	3 697

Invaliditātes noteikšana visos bērna vecumos ir vienāda 0-17 g.v. (ieskaitot)

Iesniedzamie dokumenti – iesniegums; ģ/ā nosūtījums; citi dokumenti

SSK (diagnoze) = bērna ar invaliditāti statuss

Statusa termiņš – 6 mēn., 1, 2, 5 gadi, līdz 18 g.v., ja ir stabili un neatgriezeniski funkcionēšanas ierobežojumi

Kopšanas nepieciešamība tiek vērtēta, balstoties uz medicīnisko diagnozi

Plānotā bērnu ar invaliditāti novērtēšanas pieejas maiņa – trīs vecuma posmos

Sabiedrības ministrija

0-6 g.v.

- Iesniedzamie dokumenti – iesniegums; ģ/ā nosūtījums
- SSK=bērna ar invaliditāti statuss
- Statusa termiņš – 1, 2, 5 gadi, līdz 6 g.v. vai līdz 14 g.v. – ja ir stabili un neatgriezeniski funkcionēšanas ierobežojumi
- Kopšanas nepieciešamība tiek vērtēta, balstoties uz medicīnisko diagnozi

7-14 g.v.

- Iesniedzamie dokumenti – iesniegums, ģ/ā nosūtījums, funkcionālo spēju novērtējuma anketa
- SSK + SFK=bērna ar invaliditāti statuss
- Statusa termiņš – 1, 2, 5 gadi, līdz 14 g.v.
- Kopšanas nepieciešamība tiek vērtēta, balstoties uz medicīnisko diagnozi

15-17 g.v.

- Iesniedzamie dokumenti – iesniegums, ģ/ā nosūtījums, funkcionālo spēju novērtējuma anketa
- SSK + SFK=bērna ar invaliditāti statuss + mēreni, smagi, ļoti smagi funkcionēšanas ierobežojumi
- Statusa termiņš – 1, 2 gadi, līdz 17 g.v. (ieskaitot)
- Ja konstatēti stabili un neatgriezeniski FI – atvieglota invaliditātes ekspertīze, sasniedzot pilngadību
- Kopšanas nepieciešamību vērtē, balstoties uz psihiatra atzinumu (GRT gadījumā) vai Bartela novērtējumu (SD)

Labklājības ministrija

Īpašas kopšanas nepieciešamības noteikšana bērniem pirms un pēc invaliditātes noteikšanas sistēmas pilnveides

Pirms

0-17 g.v.

medic.diagnoze

Pēc

0-14 g.v.

medic.diagnoze

15-17 g.v.

ja ir ļoti smagi FI

nepieciešama 24h aprūpe
garīgo spēju ierobežojumu
dēļ

Bartela indekss zem 7
(~60 bērni gadā)

Labklājības ministrija

Atbalsta sistēmas pilnveide

Asistenta pakalpojums pašvaldībā

Līdz 14 g.v., pamatojoties uz **VDEĀVK atzinumu** par īpašas kopšanas nepieciešamību;

No 15-17 g.v. (ieskaitot) pamatojoties uz asistenta atbalsta nepieciešamības anketu, ja ir **smagi vai ļoti smagi FI** (redzes, kustību, garīga rakstura traucējumi vai VDEĀVK izsniegts transporta atzinums)

Pavadoņa pakalpojums pašvaldībā

Līdz 14 g.v., pamatojoties uz VDEĀVK atzinumu par pavadoņa pakalpojuma nepieciešamību

Asistenta pakalpojums izglītības iestādē

Visos vecuma posmos tiek saglabāta esošā pieeja (pamatojoties uz VDEĀVK atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību)

Finansiālais atbalsts

Gradēts piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta **apmērs 15+ vecumā**

Kopšanas pabalsta apmēra paaugstināšana (ārpus reformas tvēruma)

Labklājības ministrija

Īpašas kopšanas (ĪK) noteikšanas pilngadīgām personām

Salāgoti kritēriji kopšanas nepieciešamības un sociālo pakalpojumu (aprūpe mājās) novērtēšanā – **aprūpes līmeņi izvērtējums**

ĪK pabalsta apmēra gradešana – atbilstoši aprūpes nepieciešamības intensitātei nevis invaliditātes cēlonībai

Labklājības ministrija

Reformas ieviešana un ietekme

- ❑ Ieviešana – 2025. gada septembris
- ❑ Ieguvumi – mērķētāka un precīzāka bērna funkcionēšanas ierobežojumu izvērtēšana un atbalsta sistēmas pilnveide
- ❑ Finansiālā ietekme:
 - 2025.g.=1,8 milj. *euro*
 - 2026.g.=3,9 milj. *euro*;
 - 2027.g. un turpmāk=6,4 milj. *euro*
- ❑ Bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsta paaugstināšana no 01/01/2025 – ārpus reformas tvēruma (4,3 milj. 2025. gadā, 4,5 milj. *euro* 2026. gadā un turpmāk)

Labklājības ministrija

Paldies par uzmanību!

www.lm.gov.lv

Twitter:@Lab_min

Flickr.com:Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba